

Cu privire la exercitarea profesiei de medic

Legea Republicii Moldova
Nr. 264-XVI din 27 octombrie 2005
(Monitorul Oficial, 23 decembrie 2005, nr.172-175, p. I, art. 839)

Parlamentul adopta prezenta lege organica.

Capitolul I DISPOZITII GENERALE

Articolul 1. Obiectul de reglementare al prezentei legi

(1) Prezenta lege stabileste bazele juridice si reglementeaza conditiile organizatorice si formele exercitarii profesiei de medic.

(2) Prezenta lege stabileste cerintele fata de persoana care doreste sa practice profesia de medic, drepturile, obligatiile si responsabilitatile generale pentru a exercita aceasta profesie conform juramintului medicului.

Articolul 2. Statutul juridic al profesiei de medic

(1) Statutul juridic al profesiei de medic are la baza Constitutia Republicii Moldova, Legea ocrotirii sanatatii, tratatele internationale la care Republica Moldova este parte, prezenta lege, alte acte normative referitoare la aceasta profesie.

(2) Daca tratatul international la care Republica Moldova este parte stabileste alte norme decit cele cuprinse in prezenta lege, se aplica normele tratatului international.

Articolul 3. Principiile generale ale exercitarii profesiei de medic

Principiile generale ale exercitarii profesiei de medic sint:

a) pregatirea profesionala corespunzatoare concepiei de instruire universitara si postuniversitara pe specialitate a cadrelor de medici si farmacisti in Republica Moldova ajustata la standardele educationale profesionale internationale;

b) competenta, responsabilitatea profesionala a medicului si inzestrarea lui cu inalte calitati etico-morale, respectarea principiului "nu dauna";

c) respectarea drepturilor si intereselor pacientului, precum si ale rudelor lui;

d) respectarea primatului vietii si a dreptului inerent la viata al fiintei umane;

e) respectarea si protejarea drepturilor si intereselor legitime ale medicului, indiferent de caracterul public sau privat al sistemului in care activeaza si de forma de exercitare a profesiei;

f) asigurarea conditiilor optime de exercitare a activitatii profesionale.

Capitolul II EXERCITAREA PROFESIUNII DE MEDIC

Articolul 4. Profesia de medic

(1) Profesia de medic poate fi exercitata de orice persoana care indeplineste urmatoarele conditii:

a) este cetatean al Republicii Moldova; are domiciliu sau drept de reședință în Republica Moldova;

b) are studii superioare medicale complete: diploma de studii superioare profil medicina, diploma de licență la specializare, după

absolvirea studiilor postuniversitare medicale, eliberate conform legislatiei Republicii Moldova in vigoare, diploma de studii postuniversitare profil medicina obtinuta in alta tara, nostrificata de Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale in conformitate cu standardul educational in vigoare, daca tratatele internationale la care Republica Moldova este parte nu prevad altfel;

c) isi perfectioneaza, pe parcursul intregii sale activitati profesionale, cunostintele teoretice si deprinderile practice conform regulamentelor elaborate si aprobate de Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale, utilizind in acest scop toate posibilitatile accesibile;

d) este apt, din punct de vedere medical, pentru exercitarea profesiei;

e) nu cade sub incidenta restrictiilor si incompatibilitatilor prevazute de prezenta lege.

(2) Profesiunea de medic poate fi exercitata in Republica Moldova de catre medici cetateni straini si apatrizi in conditiile prezentei legi, pe baza de reciprocitate stabilita prin tratatele internationale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 5. Continutul activitatii de medic

(1) Activitatea de medic include:

a) acordarea de asistenta medicala in caz de imbolnavire sau accidentare a pacientului, indiferent de sex, virsta, apartenenta nationala si rasiala, stare sociala si materiala, viziune politica si confesionala, religie, limba, opinie;

b) promovarea educatiei pentru sanatate;

c) organizarea de masuri profilactice;

d) perfectionarea calitatilor profesionale si acumularea de experienta medicala;

e) activitatea de instruire in institutiile medicale de pregatire preuniversitara, universitara si postuniversitara.

(2) Medicul, indiferent de forma de proprietate a institutiei medicale in care activeaza, poate conlucra cu organizatii profesionale si obstesti din domeniul sanatatii publice, cu parteneri sociali, cu autoritati publice.

(3) Medicul poate sa exercite si alte activitati in limitele legislatiei in vigoare.

Articolul 6. Caracterul uman al profesiei de medic

(1) Profesiunea de medic are un caracter uman prin faptul ca orice act medical se exercita exclusiv in interesul pastrarii, restabilirii si fortificarii sanatatii individului si in interesul societatii.

(2) In orice conditii de exercitare a profesiei, medicul trebuie sa manifeste disponibilitate, corectitudine, devotament si respect fata de fiinta umana.

Articolul 7. Respectul fata de fiinta umana

(1) Sanatatea omului reprezinta valoarea suprema cu caracter personal si social

(2) Medicul este obligat, prin utilizarea tuturor capacitatilor si cunostintelor profesionale, sa contribuie la protejarea sanatatii populatiei, sa combata orice forma de cruzime si injosire a demnitatii umane, pastrand respectul fata de fiinta umana.

Articolul 8. Incompatibilitati si restrictii

(1) Exercitarea profesiei de medic este incompatibila cu:

a) activitatea farmaceutica: prepararea, eliberarea, distribuirea si comercializarea produselor farmaceutice si parafarmaceutice;

b) orice activitate sau ocupatie care diminueaza sau aduce prejudicii

demnitatii profesionale si incalca codul deontologic;

c) starea de sanatate necorespunzatoare profilului medical, atestata prin certificat medical, eliberat conform legislatiei;

d) folosirea cunostintelor medicale in defavoarea sanatatii pacientilor sau cu scop criminal.

(2) Nu poate exercita profesiunea de medic:

a) persoana care a fost condamnata pentru savirsirea cu intentie a unei infractiuni, in imprejurari legate de exercitarea profesiei de medic;

b) persoana careia i s-a aplicat pedeapsa interdictiei de a exercita profesiunea de medic, pe o durata stabilita prin hotarire judecatoreasca definitiva;

c) persoana care a fost declarata, prin hotarire judecatoreasca, avind capacitate de exercitiu restrinsa ori incapabila;

d) persoana care nu detine diploma de licenta la specializare sau certificat de absolvire a internaturii, rezidentiatului sau secundariatului clinic.

Articolul 9. Juramintul medicului

(1) La absolvirea institutiei de invatamint superior medical, se depune juramintul medicului.

(2) Modul de depunere a juramintului se stabileste de Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale.

Articolul 10. Continuitatea studiilor medicale

In cadrul exercitarii profesiei de medic, continuitatea studiilor medicale se realizeaza prin:

a) pregatire profesionala continua, conform programului elaborat si aprobat de Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale;

b) perfectionare sistematica a cunostintelor si deprinderilor practice ale medicilor la cursuri de reciclare si la alte forme de stagiere;

c) atestare a cunostintelor teoretice si deprinderilor practice ale medicilor, cu aprecierea gradului de calificare, in modul stabilit de Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale, tinandu-se cont de avizul Ligii Medicilor din Republica Moldova;

d) stimularea activitatii medicale de inalta calificare;

e) sustinere din partea statului a medicilor in dorinta de perfectionare a cunostintelor profesionale.

Articolul 11. Formele exercitarii profesiei de medic

(1) Profesiunea de medic poate fi exercitata independent (libera practica) sau in cadrul unei institutii medicale de stat.

(2) Exercitarea independenta a profesiei de medic reprezinta activitatea profesionala a medicului la o intreprindere persoana juridica sau la o persoana fizica agent al activitati de intreprinzator, care presteaza servicii medicale in baza licentei si acreditarii.

Articolul 12. Atestarea cadrelor medicale

(1) Pentru mentinerea calificarii si ridicarea nivelului de pregatire si de responsabilitate profesionala, medicii sint supusi atestarii cu o periodicitate de cel putin 5 ani, in vederea stabilirii gradului de calificare.

(2) Cetatenii straini si apatrizii au dreptul legitim de a practica activitati medicale pe teritoriul Republicii Moldova, beneficiaza de aceleasi drepturi si au aceleasi obligatii in atestarea profesionala ca si cetatenii Republicii Moldova.

Articolul 13. Secretul profesional

(1) Medicul este obligat sa pastreze secretul profesional.

(2) Informatiile despre solicitarea asistentei medicale, despre starea sanatatii, diagnostic si alte date obtinute de medic in examinarea si tratamentul pacientului constituie informatii personale si secretul profesional al medicului si nu pot fi divulgate.

(3) Cu acordul pacientului sau al reprezentantului sau legal, se permite transmiterea informatiei care constituie secret profesional unor alte persoane, in interesul examinarii si tratarii pacientului, al efectuării unor investigatii stiintifice, utilizarii acestor date in procesul de studii si in alte scopuri.

(4) Prezentarea informatiilor care constituie secret profesional catre alte persoane fara consimtamintul pacientului sau al reprezentantului sau legal se admite in urmatoarele cazuri:

a) in scopul examinarii si tratamentului pacientului care nu este in stare, din cauza sanatatii, sa-si exprime dorinta;

b) in cazul posibilitatii extinderii unor maladii contagioase, intoxicatii si unor alte maladii care prezinta pericol in masa;

c) la cererea organelor de urmarire penala, a procuraturii si instantei judecatoresti in legatura cu efectuarea urmaririi penale sau cercetarii judecatoresti;

d) in caz de acordare a ajutorului medical unei persoane ce nu dispune de capacitate de exercitiu deplina, incapabila sa informeze parintii sau reprezentantii sai legali;

e) in cazul unor circumstante in al caror temei se poate presupune ca prejudiciul cauzat sanatatii persoanei reprezinta consecinta unei actiuni ilegale.

(5) Persoanele carora le-au fost transmise informatii ce constituie secret profesional poarta raspundere pentru divulgarea informatiei transmise lor, in conditiile legii.

(6) Secretul profesional nu poate fi divulgat nici dupa terminarea tratamentului sau moartea pacientului.

Capitolul III DREPTURILE SI OBLIGATIILE MEDICULUI

Articolul 14. Drepturile profesionale ale medicului

Medicul este in drept:

a) sa fie asigurat cu loc de munca dupa incheierea studiilor postuniversitare si sa-si desfasoare activitatea medicala conform specializarii si calificarii obtinute;

b) sa fie asigurat cu conditii pentru a-si desfasura activitatea profesionala cu respectarea regulilor si tehnologiilor de acordare a asistentei medicale;

c) sa-si ridice nivelul de pregatire profesionala si sa fie atestat;

d) sa fie remunerat conform functiei ocupate, gradului de calificare profesionala, stiintifico-didactica, rezultatelor activitatii sale;

e) sa i se repare prejudiciul cauzat prin vatamare a sanatatii in legatura cu activitatea profesionala;

f) sa-si apere, inclusiv pe cale judiciara, dreptul la munca si alte drepturi profesionale;

g) sa cunoasca drepturile si obligatiile sale de serviciu;

h) sa exercite alte drepturi, in conformitate cu legislatia in vigoare.

Articolul 15. Modul de aparare a drepturilor medicului

(1) Dreptul exercitarii profesiei de medic este protejat de stat.

(2) Intru apararea drepturilor sale profesionale si cetatenesti, medicul este in drept:

a) sa apeleze la organele de drept nationale si internationale conform legislatiei in vigoare;

b) sa ceara solutionarea de catre instanta contenciosului administrativ a unui litigiu generat de un act administrativ, fie de nesolutionarea in termene legale a unei cereri privind recunoasterea unui drept consfintit de lege, in care cealalta parte este o autoritate publica sau un functionar al acestei autoritati, potrivit legislatiei in vigoare;

c) sa i se repare prejudiciul cauzat prin vatamare a sanatatii in legatura cu activitatea profesionala specifica in conditii de permanent risc pentru sanatate si viata;

d) sa apeleze la sustinerea organizatiilor neguvernamentale intru apararea drepturilor si intereselor profesionale;

e) sa i se garanteze independenta morala, economica si profesionala, protectie sociala;

f) sa fie sustinut de angajator la etapa examinarii in instanta a litigiilor in cazul exercitarii activitatii conform reglementarilor in vigoare;

g) sa foloseasca fara restrictii orice mijloc de transport din contul statului pentru exercitarea de urgenta a obligatiilor profesionale, in functie de situatii concrete;

h) sa se asocieze in organizatii sindicale, asociatii obstesti ce vor participa la apararea si promovarea drepturilor si intereselor profesionale ale medicului;

i) sa apeleze la Liga Medicilor din Republica Moldova, care apara interesele profesionale ale medicului, participa la aprecierea exercitarii functiei de medic, la sustinerea prestigiului acestei profesii in societate.

(3) Medicul are dreptul la aparare contra interventiei unor persoane si autoritati ale administratiei publice in exercitiul profesiei sale, exceptie facind cazurile de incompetenta si culpa profesionala.

Articolul 16. Asociatiile de medici

(1) Pentru apararea drepturilor si intereselor lor, medicii sint in drept sa se asocieze, pe principii benevole, conform legislatiei cu privire la organizatiile necomerciale, in asociatii profesionale locale, centrale si internationale, in baza calitatii de membru individual sau colectiv, si sa le inregistreze in modul stabilit.

(2) Asociatiile de medici specificate la alin.(1) pot acorda asistenta profesionala si materiala medicilor din cadrul acestei asociatii si membrilor de familie ai acestora.

(3) Asociatiile de medici centrale si internationale pot avea structuri regionale.

(4) Intru apararea drepturilor si intereselor medicilor si facilitarea crearii locurilor de munca, asociatiile de medici vor colabora cu autoritatile administratiei publice centrale si locale.

Articolul 17. Obligatiile profesionale ale medicului

(1) Medicul este obligat:

a) sa respecte cu strictete drepturile si interesele legitime ale pacientului;

b) sa-si perfectioneze in permanenta cunostintele profesionale;

c) sa asigure tratamentul pina la insanatosirea pacientului sau pina la trecerea lui in ingrijirea unui alt medic;

d) sa evite imbolnavirile iatrogene;

e) sa pastreze secretul informatiilor personale de care a luat cunostinta in exercitarea profesiei, cu exceptia cazurilor prevazute de prezenta lege si de legislatia privind accesul la informatii;

f) sa inceapa tratamentul numai dupa o examinare medicala efectuata personal, iar in cazuri exceptionale, de urgenta, sa dea indicatii de tratament prin mijloacele de telecomunicatie;

g) sa acorde primul ajutor medical de urgenta, indiferent de timpul,

locul si de alte circumstante ale situatiei;

h) sa ceara consimtamintul pacientului pentru orice prestare medicala conform legislatiei;

i) sa cunoasca si sa exercite in permanenta atributiile de serviciu;

j) sa consemneze refuzul pacientului pentru orice prestare medicala;

k) sa informeze pacientul direct sau prin intermediul reprezentantilor legali ori al rudelor lui apropiate despre starea sanatatii acestuia;

l) sa respecte normele etico-profesionale;

m) sa execute alte obligatii prevazute de legislatie.

(2) In executarea obligatiilor sale profesionale, medicul nu este in drept sa supuna pacientul unui risc nejustificat, nici chiar cu acordul acestuia.

(3) Se interzice satisfacerea rugamintii bolnavului de a i se curma viata (eutanasierea).

Capitolul IV RAPORTURILE STABILITE IN CADRUL EXERCITARII PROFESIUNII DE MEDIC

Articolul 18. Raportul medic - pacient

(1) Raportul medic - pacient se intemeiaza pe respect si incredere reciproca, pe dreptul la optiune al pacientului, exercitat conform legislatiei in vigoare.

(2) Medicul este obligat sa informeze pacientul sau reprezentantii lui legali asupra unor eventuale riscuri ce comporta interventia medicala, precum si un eventual refuz de interventie medicala.

(3) Medicul este in drept sa refuze efectuarea interventiei medicale (cu exceptia situatiilor de urgenta), readresind pacientul unui alt medic, in urmatoarele cazuri exceptionale:

a) in lipsa unei competente profesionale in domeniu sau a posibilitatilor tehnico-medice necesare efectuarii interventiei medicale;

b) in cazul unor contradictii intre efectuarea interventiei medicale si principiile etico-morale ale medicului;

c) in cazul imposibilitatii crearii unui contact terapeutic cu pacientul.

(4) Orice interventie medicala poate fi efectuata cu acordul pacientului, cu exceptia situatiilor cind starea lui fizica si psihica nu-i permite sa ia o decizie constienta sau in alte situatii stabilite de legislatie.

Articolul 19. Raportul medic - medic

(1) Raporturile dintre medici se intemeiaza pe corectitudine, colaborare, respect reciproc, solidaritate de breasla.

(2) Pot fi supuse criticii numai actiunile profesionale si comportamentul deontologic.

(3) Medicul nu poate impiedica pacientul in alegerea unui alt medic curant. Reputatia profesionala a medicului se intemeiaza pe rezultatele activitatii sale.

(4) Medicul este obligat sa aiba o atitudine respectuoasa fata de personalul medical mediu si inferior.

Articolul 20. Raportul medic - farmacist

(1) Raporturile dintre medic si farmacist se desfasoara in spirit de colaborare, in limitele competentelor specifice stabilite.

(2) Raporturile dintre medic si farmacist nu sint raporturi de subordonare.

Capitolul V DISPOZITII FINALE SI TRANZITORII

Articolul 21
Guvernul, in termen de 3 luni:
va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislatiei in
concordanta cu prezenta lege;
va aduce propriile acte normative in concordanta cu prezenta lege.

PRESEDINTELE
PARLAMENTULUI

Marian LUPU